

GÓP Ý KIẾN XÂY DỰNG QUỐC HỌC

CHÚNG TA KHÔNG CÓ QUYỀN CHẬM NỮA

Kể từ ngày chúng ta thật sự giành lại chủ quyền, việc xây dựng nền Quốc học vẫn là một trong những thách thức lớn của nhiều người.

Tờ Người Việt số ra mắt đầu tiên ngày 8-9-1955 đã có bài: “*Một vài ý kiến xây dựng Đại Học Văn Khoa.*” Các báo Dân Chủ, Ngôn Luận, Luyện Thép, Tự Do..., đã tiếp tục nhắc nhở vấn đề này. Trong tờ Sáng Tạo số 4 (tháng giêng 1957) tôi có phụ họa với các bạn tôi và viết bài: “*Hãy xây dựng một nền Đại Học Việt thuần túy*”, rồi gần đây đến Sáng Tạo số 11 (tháng tám 1957), khi nói về hiện trạng trường Đại Học Văn Khoa Việt Nam tôi có mạo muội nêu ra một chương trình làm việc thiết thực để kịp cung cấp phổ biến tài liệu học tập mà phát triển về phẩm cũng như về lượng cho Đại Học Văn Khoa, trung tâm tư tưởng của dân tộc. Tôi biết việc đi vào chi tiết một vấn đề rộng lớn như vậy, ý kiến của một người đầu có đủ nên vẫn mong đợi ý kiến khác của các vị có thẩm quyền, của các bậc trí giả, của các bạn sinh viên, của các cơ quan ngôn luận khác...

Dịp may thứ nhất đã đến: vào buổi bế mạc lớp hè miễn phí khóa Tin Tưởng của Hội Thân Hữu Văn Khoa ngày 24-8-1957 vừa qua, tôi được hân hạnh gặp một số các bạn cũ giáo sư và sinh viên Đại Học Văn Khoa; vấn đề trên đã được các bạn tôi đem ra thảo luận rộng hơn với cả một thái độ chí thành rất đáng cảm động. Tôi xin trình bày lại những điều tôi đã lĩnh hội được trong câu chuyện bổ ích đó.

TÀI LIỆU HỌC TẬP Ở CẤP TRUNG HỌC

Tài liệu học tập cho học sinh Trung học gồm các sách giáo khoa và các sách đọc thêm.

Sách Giáo Khoa – Chúng ta có thể giải quyết vấn đề sách giáo khoa cấp Trung học một cách mau lẹ như sau:

Biết rằng mỗi giáo sư dạy môn nào mà chẳng có bài soạn riêng, bộ Quốc Gia Giáo Dục yêu cầu các giáo sư cùng một môn của từng trường mỗi tháng họp một lần để chọn những bài soạn hay nhất gửi lên Bộ. Ban Tu Thư của Bộ tập trung những bài đó theo từng môn học và lọc lại một lần nữa. Chỉ vừa đến cuối năm là Bộ đã có đầy đủ tài liệu để in đủ các sách giáo khoa của đủ các môn từ Đệ Thất đến Đệ Nhất chuyên khoa. Chúng tôi nhấn mạnh phải in thành sách giáo khoa mới có lợi, nếu chỉ in ở các tập san giáo dục, bài vở tản mát, các học sinh ngại đọc và ngại tìm. Có thể là những sách giáo khoa in lần đầu này còn khuyết điểm nhưng ít nhất chúng ta cũng đã đặt được một nền tảng rất quý báu; những lần in thứ hai, thứ ba sau này chúng ta sẽ bổ khuyết dần! Các vị giáo sư có bài được chọn in lẽ cố nhiên được Bộ trả tiền thù lao xứng đáng. Trường hợp cùng một bài mà do hai ba vị giáo sư giảng dạy theo những dàn bài khác nhau nhưng đặc sắc ngang nhau, Bộ sẽ cho in cả một lượt trong cuốn sách giáo khoa đó để các học sinh thấy hết vẻ phức biệt phong phú của một bài giảng – nhất là một bài giảng về văn chương.

Sách đọc thêm – Để vun đắp và mở mang trí thức cho học sinh, ngoài các bài giảng trong lớp học sinh còn phải đọc thêm những sách dịch ngoài. Những sách ngoại quốc đó do Bộ chọn lựa, liệt kê thành danh sách rồi chỉ định cho từng giáo sư dịch. Lẽ cố nhiên mỗi giáo sư chỉ dịch những sách thuộc ngành chuyên môn của mình. Thời hạn dịch sẽ là một năm hay hai năm tùy theo sách dày hay mỏng, khó hay dễ¹⁶. Ngoài tiền nhuận bút mà giáo sư được hưởng khi cuốn sách dịch đã được cho đem in, Bộ còn căn cứ vào sự làm việc đó mà thăng thưởng ngạch trật. Niềm vui tinh thần và quyền lợi vật chất luôn luôn gắn bó với nhau!

Chúng tôi thiết tưởng cuốn *Sự tiến triển của những ý niệm Vật lý học (L'évolution des idées en physique)* của Einstein và Léopold Infeld mà được dịch ra sẽ là một tài liệu học hỏi quý giá biết mấy cho tất cả nam nữ học sinh các ban A, B và C. Nếu vị giáo sư nào đã hay đương viết một đề khảo luận, có thể được miễn

¹⁶ Vua Quang Trung trước đây đã làm một việc tương tự. Nhà vua đã lập ra Sùng Chính Viện mà Sùng Chính viện trưởng là La Sơn Phu Tử. Viện này chuyên giữ và dịch sách. Vua Quang Trung sai người thường trực ngồi chờ, dịch đến đâu lấy đến đấy.